

MINISTERUL INFRASTRUCTURII
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

Agencia de
Dezvoltare Regională
Centru

POLITICA DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ROLUL CONSILIULUI REGIONAL PENTRU DEZVOLTARE ÎN PROCESUL DECIZIONAL

19 iulie 2024

Regiunea de Dezvoltare Centru

13 centre raionale și 598 localități

722 295 locuitori - (populația cu reședință obișnuită, 2022)

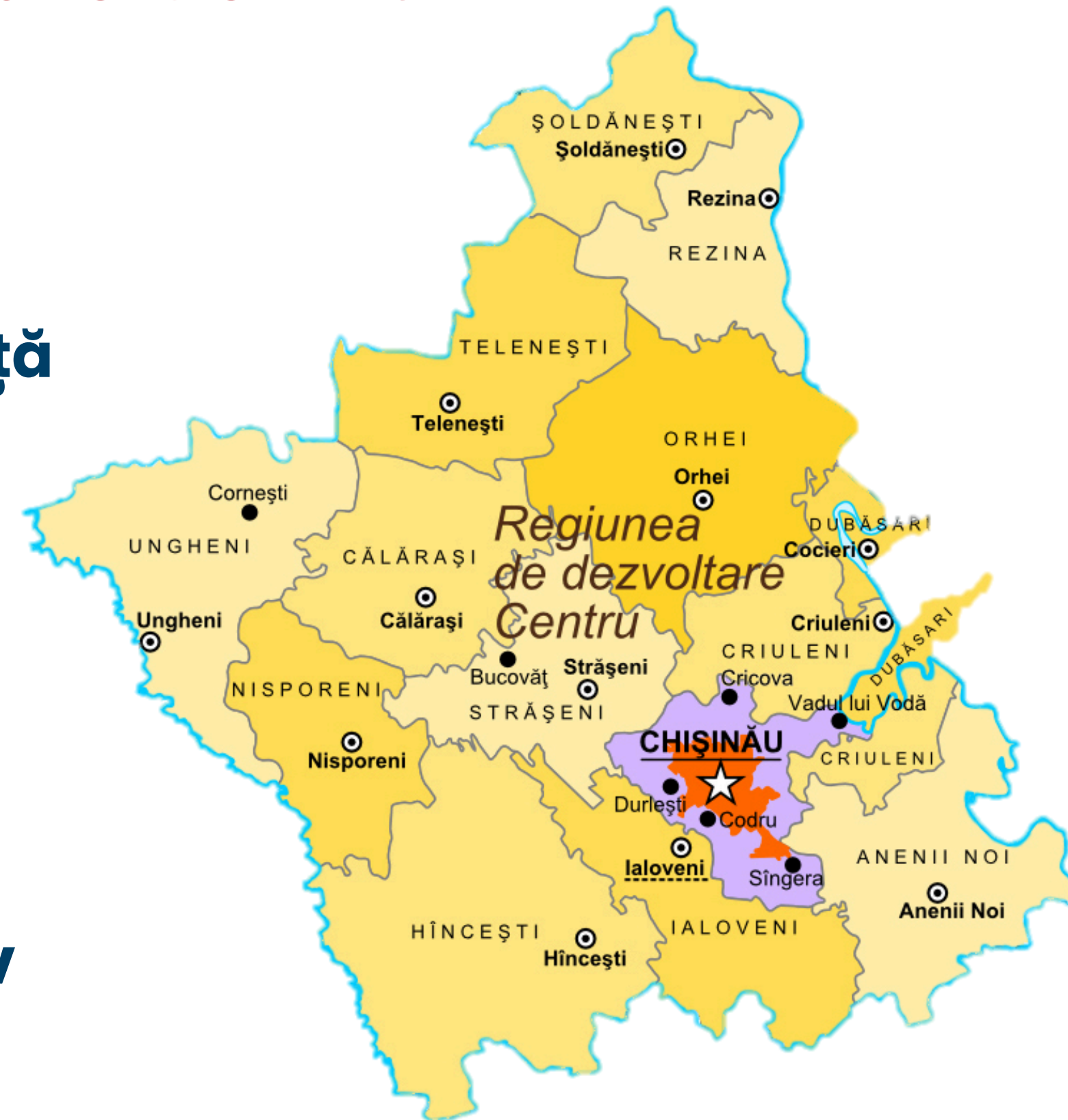
**31% din suprafața totală
a Republicii Moldova**

20% gradul de urbanizare

orașul Ialoveni - centrul administrativ

Politica de dezvoltare regională

“

Ansamblul instrumentelor și măsurilor pe care autoritățile administrației publice centrale și locale le aplică într-o regiune de dezvoltare pentru asigurarea creșterii competitivității și a dezvoltării durabile

”

Cadrul legal al Dezvoltării Regionale

Legea nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova

HG nr. 127/2008 cu privire la măsurile de realizare a legii nr. 438/2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova

Legea nr. 27/2022 privind Fondul național pentru dezvoltare regională și locală

Strategia Națională de Dezvoltare Regională a Republicii Moldova 2022 – 2028

Programul Operațional Regional Centru 2022 – 2024

**Instrumentul principal privind finanțarea proiectelor
și programelor de dezvoltare regională**

Se aprobă prin legea anuală a bugetului de stat

**Se formează din alocațiile aprobate anual prin legea
bugetului de stat, din surse de asistență externă, din alte
surse ce nu contravin legislației**

**Se află în gestiunea MIDR, care efectuează alocarea
mijloacelor acestuia, cu aprobarea prealabilă a
CNCDR**

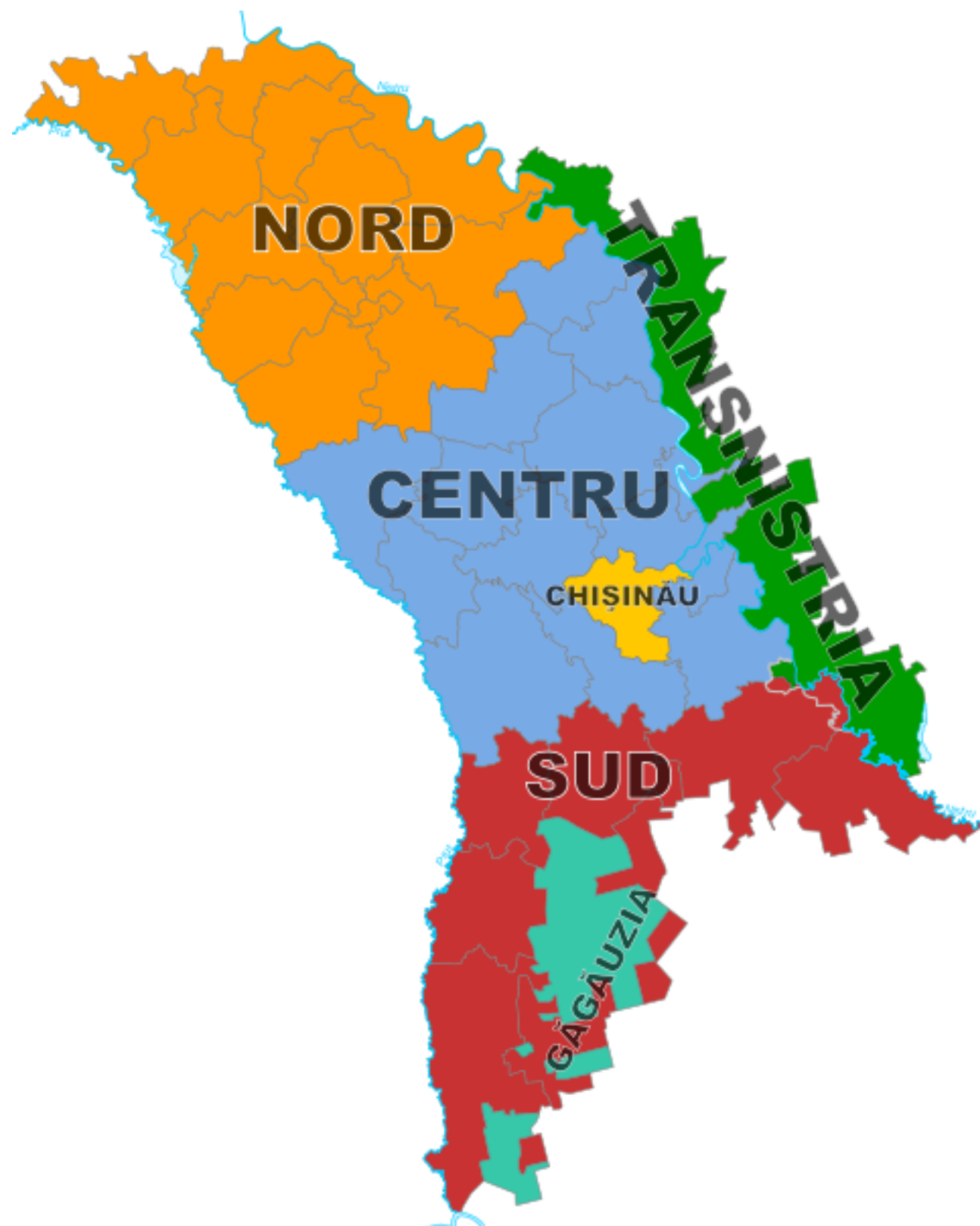
**Fondul Național
pentru Dezvoltare
Regională și Locală**

FNDRL

Regiuni de dezvoltare

Unități teritoriale funcționale ce reprezintă cadrul de planificare, evaluare și implementare a politicii de dezvoltare regională

6 regiuni de dezvoltare (Nord, Centru, Sud, Chișinău, UTA Găgăuzia, Transnistria)

5 regiuni de dezvoltare funcționale:

- Regiunea de Dezvoltare Nord
- Regiunea de Dezvoltare Centru
- Regiunea de Dezvoltare Sud
- Regiunea de Dezvoltare UTA Găgăuzia
- Regiunea de Dezvoltare Municipiul Chișinău

Cadrul instituțional al dezvoltării regionale

Consiliul Național de
Coordonare a Dezvoltării
Regionale și Locale
(CNCDR)

Nivel național

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
(MIDR)

Consiliul regional pentru
dezvoltare (CRD)

Nivel regional

Agenția de dezvoltare
regională (ADR)

Agenția de Dezvoltare Regională Centru

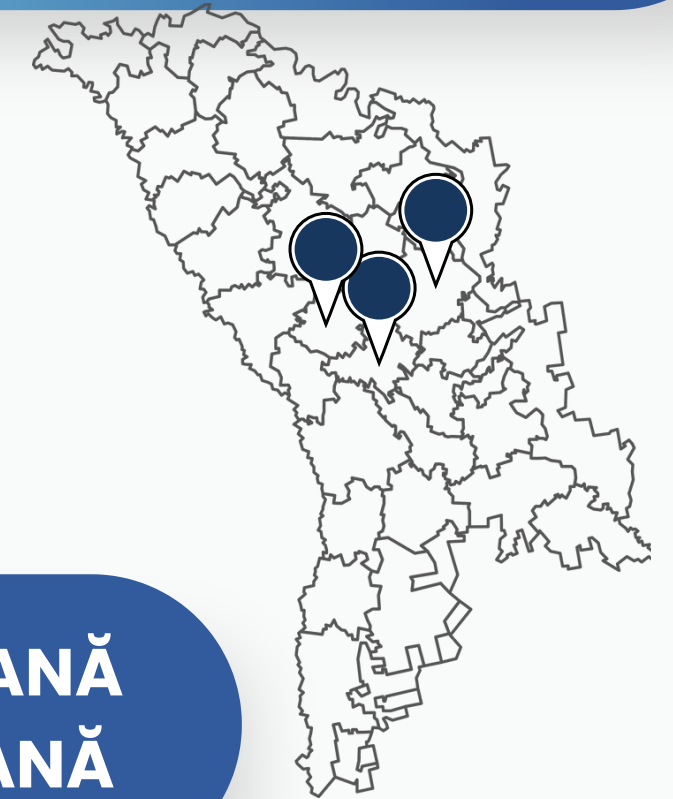
**instituție publică responsabilă de promovarea dezvoltării socio-economice
în Regiunea de Dezvoltare Centru a țării**

**Rolul principal al ADR Centru este de a elabora și implementa strategii și
programe pentru stimularea creșterii economice durabile în regiune, prin
atragerea de resurse financiare și implementarea proiectelor investiționale
în diverse sectoare și domenii de activitate**

**ASIGURARE CU APĂ ȘI
SANITAȚIE**

**ATRACTIVITATE
TURISTICĂ**

Domenii de intervenție

**INFRASTRUCTURA DE
AFACERI**

**DEZVOLTAREA URBANĂ
REVITALIZARE URBANĂ**

**planificare strategică
și cooperare regională**

Funcții de bază

ADR Centru

**managementul
integrat al
proiectelor**

**monitorizare și
evaluare**

**dezvoltarea
capacităților actorilor
locali și regionali**

Rezultate obținute 2010-2023

1,1

mld lei valorificați

52

proiecte implementate

40 - FNDRL

12 - surse externe

Consiliul Regional pentru Dezvoltare Centru

- 1 structura regională deliberativă
- 2 fără personalitate juridică
- 3 având drept scop promovarea și coordonarea implementării programelor și a proiectelor de dezvoltare la nivel regional

**Regulamentul-cadru al CRD,
extras din HG nr. 127 aprobat prin
Decizia nr. 2 din 26 mai 2023**

Componența CRD Centru

**33
Membri**

13

Președinții de
raioane desemnați
din oficiu

11
(din 13)

Câte un primar,
delegat de asociația
primarilor din fiecare
raion

4
(din 5)

Reprezentanți ai
sectorului privat
selectați prin concurs
conform procedurii
stabilite de MIDR

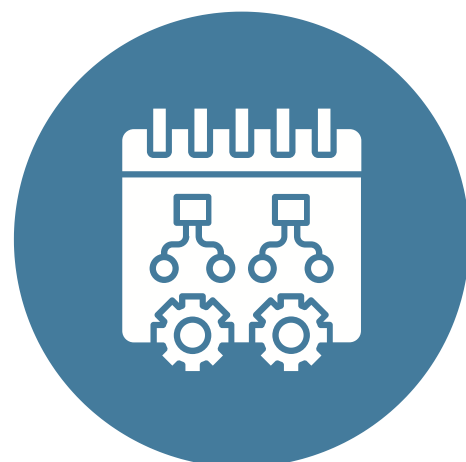
5

Reprezentanți ai
societății civile selectați
prin concurs conform
procedurii stabilite de
MIDR

Atribuții de bază

CRD Centru

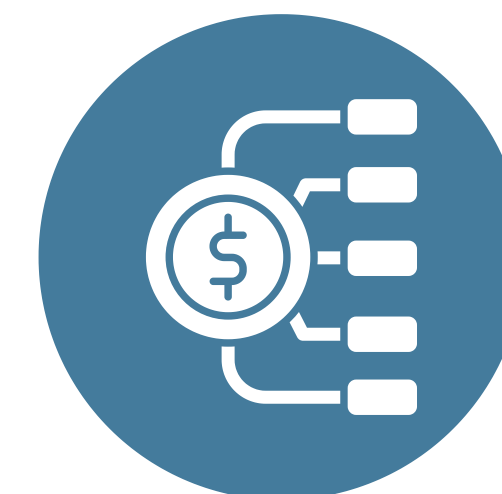
**coordonează planificarea
și implementarea
obiectivelor DR**

**coordonează și
monitorizează
implementarea POR**

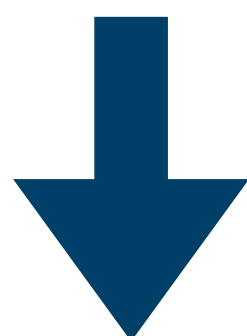
**promovează
cooperarea inter și
intraregională**

**monitorizează
utilizarea eficientă
a mijloacelor
FNDRL**

Modul de funcționare CRD Centru

ședințe ordinare

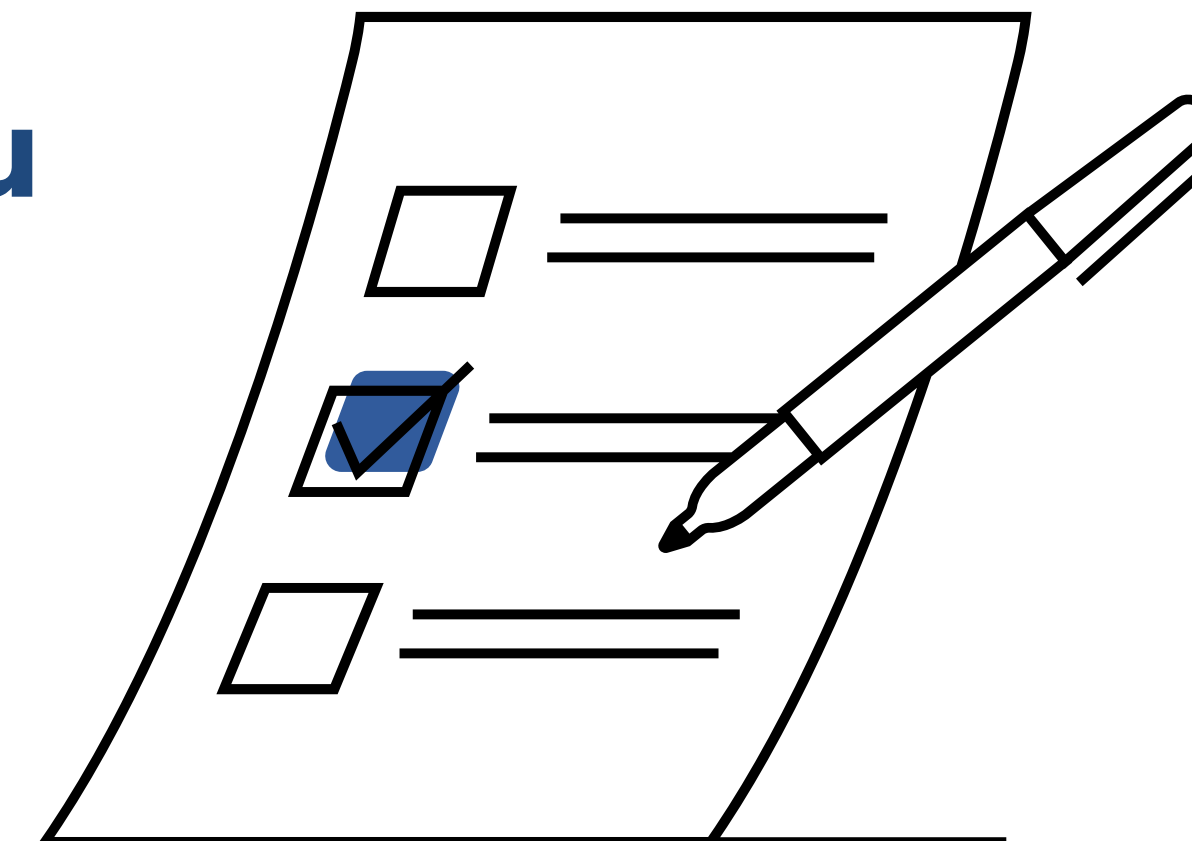
trimestrial

ședințe extraordinare

- **la solicitare Președinte CRD**
- **la inițiativa Consiliului Național**
- **la inițiativa ADR Centru**
- **la inițiativa a 1/3 din numărul total al membrilor**

Guvernanta CRD

- **Proiectele de decizii se propun de către Președintele CRD**
- **Deciziile se aprobă prin consens sau cu majoritatea voturilor celor prezenți (50+1)**
- **Membrii CRD pot vota prin vot deschis sau închis**
- **Deciziile CRD se semnează în termen de 3 zile de la data ședinței**

Atribuțiile președintelui CRD

- **convoacă și conduce ședințele CRD**
- **aprobă proiectul ordinei de zi și materialele aferente**
- **supune votului proiectele de decizii**
- **semnează Deciziile și Procesele verbale**
- **reprezintă Regiunea pe plan intern și extern**
- **membru al Consiliului Național**

În lipsa președintelui, atribuțiile acestuia sunt preluate de către vicepreședintele CRD

Asistența acordată de ADR

01 Pregătește și prezintă materialele în cadrul ședințelor

Organizează și asigură convocarea ședințelor **02**

03 Întocmește și semnează procesele-verbale ale ședințelor

Asistă președintele și membrii CRD în perioada dintre ședințe **04**

05 Asigură evidența, păstrarea și arhivarea documentelor CRD

Asigură transparența activității CRD **06**

CRD Centru

ADR Centru

Eficiența CRD Centru

”

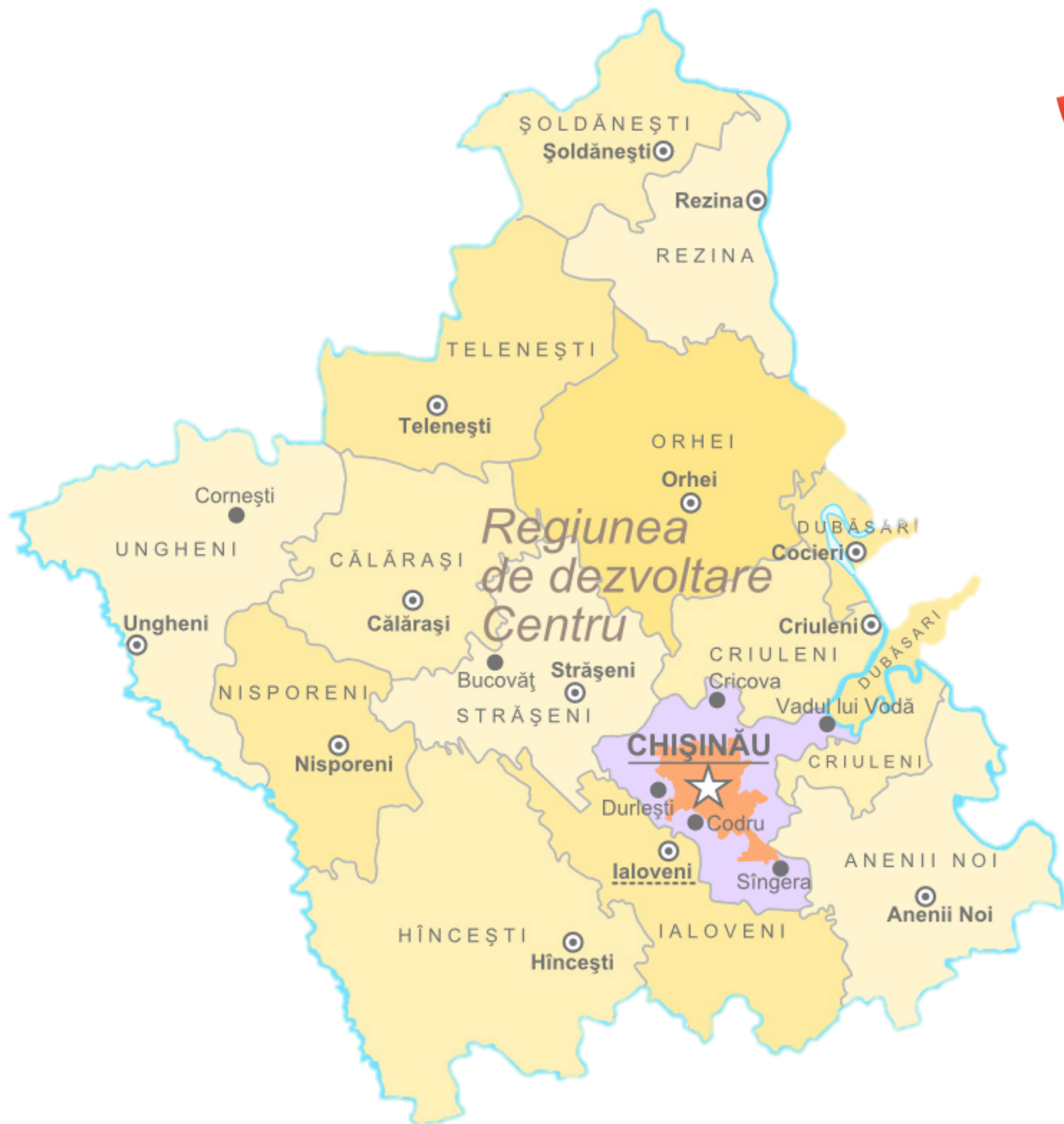
Poate fi asigurată doar prin
participarea activă a tuturor membrilor
în procesul de dezvoltare regională,
în special în perioadele dintre ședințele CRD

“

Implicare și Cooperare pentru dezvoltare

Agenția de Dezvoltare Regională Centru

or. Ialoveni, str. Alexandru cel Bun, 33

+373 268 2 26 92

adrcentru@adrcentru.gov.md

facebook.com/adrcentru